

บทความวิชาการ เรื่อง การเพาะเลี้ยงกุ้งดอกไม้ทะเล (*Periclimenes brevicarpalis*)

กุ้งดอกไม้ทะเล มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Periclimenes brevicarpalis* หรือมีชื่อเรียกว่า White spot anemone shrimp เป็นกุ้งทะเลสวยงามอยู่ในสกุล Palaemonidae ในธรรมชาติอาศัยอยู่ร่วมกับ ดอกไม้ทะเล หรือ ปลิงทะเล พบได้ในทะเลแถบอินโดแปซิฟิกเรื่อยไปจนถึงประเทศออสเตรเลีย ลักษณะลำตัวโปร่งใส มีจุดสีขาวกระจายทั่วไป และมีแถบสีขาวเห็นชัดในส่วนหัว กลางลำตัวและแพนหาง ที่ปลายแพนหางมีจุดสีส้มล้อมรอบด้วยจุดสีดำ 5 จุด ขาด้านที่ 2 เปลี่ยนรูปร่างไปเป็นก้ามเพื่อใช้สำหรับจับอาหาร

กุ้งดอกไม้ทะเล *Periclimenes brevicarpalis*

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งสมุทรสาคร ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยการเพาะพันธุ์กุ้งดอกไม้ทะเล ในห้องควบคุมอุณหภูมิ และใช้ชุดกรองชีวภาพร่วมกับโปรตีนสกินเมอร์ เพื่อบำบัดคุณภาพน้ำก่อนนำไปใช้เลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ การเพาะฟัก และการอนุบาลลูกกุ้ง

ลูกกุ้งระยะก่อนลงเกาะ (อายุ 15 วัน)

กุ้งดอกไม้ทะเล ระยะลงเกาะ (Postlarva)

เลี้ยงพ่อแม่พันธุ์กุ้งดอกไม้ทะเล ในถังพลาสติก ขนาด 50 ลิตร ที่มีชุดกรองชีวภาพ ปริมาตรน้ำ 45 ลิตร ให้อาร์ทีเมียตัวโตเต็มวัยเป็นอาหาร วันละ 2 มื้อ มีการเสริมอาหารสดด้วยเฟรียงทราย ปลาหมึก ฯลฯ พบว่า พ่อแม่กุ้งสามารถพัฒนาจนถึงวัยเจริญพันธุ์ ในเดือน เมษายน 2554 สังเกตไข่ที่ติดอยู่ที่ท้องแม่กุ้งเปลี่ยนสีจากสีส้มเป็นสีน้ำตาลและมีจุดดำ (ตา) ย้ายแม่พันธุ์ที่มีไข่แก่ไปใส่ไว้ในถังเพาะฟัก ถังพลาสติกสีดำขนาด 350 ลิตร ปริมาตรน้ำ 300 ลิตร เมื่อแม่กุ้งเข้าไข่และไข่ฟักออกเป็นตัวนำแม่กุ้งออกจากถังเพาะฟัก และอนุบาลลูกกุ้งต่อในถังเดิม

ลูกกุ้งฟักออกเป็นตัวประมาณ 300 ตัว/ครั้ง ลูกกุ้งดอกไม้ทะเลเริ่มเปลี่ยนแปลงรูปร่างจากระยะซูกเซีย (Zoea) ถึงระยะลงเกาะ (Postlarva) ใช้เวลาประมาณ 15 วัน ระยะเวลาที่ลูกกุ้งเริ่มลงเกาะจนหมดชุด ประมาณ 4 วัน อุณหภูมิ น้ำ 27.0±1.0 องศาเซลเซียส ความเค็ม 30.0±1.0 พีพีที อนุบาลลูกกุ้งด้วย โรติเฟอร์ และอาร์ทีเมียแรกฟัก โดยจะให้โรติเฟอร์เมื่อลูกกุ้งอายุ 0-10 วัน เสริมด้วยอาร์ทีเมียแรกฟักในวันที่ 5 จนถึงระยะลงเกาะ ลูกกุ้งที่ลงเกาะแล้วสามารถปล่อยลงเลี้ยงเข้ากับดอกไม้ทะเลได้ทันที

กุ้งชนิดนี้มีศักยภาพทางการตลาดสูง เนื่องจากพฤติกรรมการอยู่อาศัยร่วมกับดอกไม้ทะเล เห็ดทะเล ปะการัง เป็นการเสริมความน่าสนใจให้กับตู้ทะเลสวยงามที่จัดเลียนแบบแนวปะการังเขตร้อน มีการนำเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทยโดยจับจากทะเลแถบประเทศฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย การผลิตลูกกุ้งจากโรงเพาะฟักสามารถลดการรบกวนแนวปะการังได้เป็นอย่างดี